

[Helle Degn]

på grund af USAs uerklærede krig – og i den situation er det meget vigtigt, at de vestlige lande, som har en mere progressiv holdning end den nuværende amerikanske regering, kommer Nicaragua til hjælp.

Et andet område, ministeren måske vil opfatte som en ubehagelig påmindelse, er Vietnam. Danmark har som bekendt ydet Vietnam en betydelig genopbygningsstøtte i form af nogle statslånsprojekter. På grund af Vietnams uacceptable optræden i forhold til Cambodia blev det besluttet, at der ikke kunne ydes ny bistand til Vietnam. Det er vi i princippet enige i, men det forekommer os at være en tåbelig fremgangsmåde, at vi nu lader de etablerede projekter falde sammen, fordi landet ikke kan få de nødvendige reserverede. Vi har ikke brug for flere monumenter i form af kuldsejlede projekter. Naturligvis skal regeringen arbejde for i det internationale samfund, at Vietnam trækker sig ud af Cambodia. Det er også et godt politisk signal fra Danmark til Vietnam at afvise forhandlinger om nye projekter, men vi må også opretholde et overordnet synspunkt med hensyn til de langsigtede virkninger af det, vi finansierer.

Menneskerettighedsproblemet skal der også spørges til, hvor vi arbejder med dansk bistand. Det er naturligvis et meget varmt og ømtåleligt emne, hvor kulturvaner og traditioner spiller en stor rolle. Vores egen holdning til menneskerettigheder er jo præget af, at vi befinder os i en landegruppe med meget højt velstandsniveau, hvor vi for længst har fået opfyldt de grundlæggende menneskerettigheder. Vi vedtog jo for nogle uger siden at oprette et menneskerettighedscenter her i landet, og en af de første opgaver, centeret går i gang med, er i samarbejde med de tilsvarende centre i andre nordiske lande at udarbejde en årlig rapport om menneskerettighederne i de lande, som Norden yder bistand til. Jeg tror, det vil være et rigtigt signal til disse lande, at vi interesserer os for, at menneskerettighederne respekteres.

Jeg vil afslutte med at fastholde, at hovedtemaet for denne debat er miljøaspektet og den fælles overlevelse. Vi forventer, at Danmark opfylder sin del af forpligtelsen ved internationalt og i ethvert bistandsprojekt at integrere miljøaspektet.

Fischer (KF):

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for en meget fyldestgørende redegørelse om dansk bistandspolitik; den udgør for mig at se et godt grundlag for en videreførelse og en fornyelse af den danske ulandspolitik på en måde, som fortsat bør kunne samle bred enighed i Folketinget.

Når vi drøfter bistandspolitik, har vi vel egentlig lov til at være lidt stolte over, at den opslutning omkring Danmarks forhold til den tredje verden, som et bredt flertal i Folketinget giver udtryk for, i meget vidt omfang også deles af den danske befolkning. Der er en positiv holdning i befolkningen til ulandene – en følelse af, at det er rigtigt, at Danmark engagerer sig til fordel for vores mindre heldigt stillede medborgere rundt om på Jorden.

Men samtidig er det også min fornemmelse, at denne positive holdning er kombineret med kritisk opmærksomhed på, at vi også bruger vore midler på en hensigtsmæssig måde. Det er et sundt fænomen, som også bør præge vort arbejde i Folketinget, ikke mindst i en tid, hvor der sker en kraftig forøgelse af de midler, Danmark i alt stiller til rådighed for bistandsarbejde. Vi vil inden for nogle få år nå en bistandsindsats på 1 pct. af bruttonationalproduktet, og dermed skiller vi os markant ud fra gennemsnittet af de øvrige donorlande, hvis samlede præstation er stagneret omkring 0,35 pct. af bruttonationalproduktet.

Den hastige vækst, som dansk ulandshjælp således er inde i, pålægger os altså et særligt ansvar for, at vi grundigt overvejer, hvorledes disse offentlige midler finder en hensigtsmæssig udnyttelse, der giver størst mulig bistandseffekt. Det gælder naturligvis også i de kommende år, hvor vi i stigende grad tager miljøaspektet ind i vor bistandspolitik ud fra ønsket om, at der ikke må ske en udvikling på bekostning af de fremtidige generationer – et centralt emne i det arbejde, FN har taget initiativet til i Brundtland-kommissionen.

Resultatet af dette arbejde, Brundtland-rapporten, sætter søgelyset på nogle vigtige sammenhænge mellem miljøskader og fejlagtig økonomisk udvikling, hvor naturen misbruges. Vi ser alt for mange eksempler på, at faldende råvarepriser, en tyngende gældsbyrde, lav likviditet og svigtende hjælp udefra tvinger ulande til hård belastning af miljøet for at overleve her og nu: jorden udpines